

Alkotmánybíróság részére

1015 Budapest

Donáti u. 35-45.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: <i>IV/901-3/2017</i>	
Érkezett: 2017 MÁJ 03.	
Példány: <i>3</i>	Kezelőiroda:
Melléklet: <i>0</i> db	<i>ml</i>

Alulírott **AGRO-HARTA Zrt.** (Cg. 03-10-100285, székhelye: 6326 Harta, Széchenyi utca 18.; képviseli: Wéber Péter igazgatósági tag) – a csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselőnk, a Zombori Ügyvédi Iroda (1074 Budapest, Dohány u. 14.) útján – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: „Abtv.”) 27. §-a alapján az alábbi

pontosított alkotmányjogi panasz indítványt

terjesztjük elő:

Kérjük a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Kúria Pfv.I.20.709/2016/6. sorszámú ítéletének alaptörvény-ellenességét, és semmisítse meg azt, mivel az ítélet sérti elsősorban az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdését, amelynek értelmében „Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez.” Azokat az alaptörvénybeli rendelkezéseket, amelyeket szintén sért a hivatkozott ítélet, jelen beadványunk 2. pontjában fejtjük ki részletesen.

1. A megsemmisíteni kért bírói döntés a Kúria Pfv.I.20.709/2016/6. sorszámú ítélete, amely 2017. január 25. napján kelt (a továbbiakban: „Kúriai Ítélet”). A Kúriai Ítéletet az alperes Magyar Állam (képviselője: Nemzeti Földalapkezelő Szervezet (székhelye: 1149 Budapest, Bosnyák tér 5.) megbízásából a Fazekas Ügyvédi Iroda (1065 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 53. II/1., ügyintéző: Dr. Fazekas Róbert ügyvéd) által benyújtott felülvizsgálati kérelem alapján hozta meg a Kúria. A felülvizsgálati kérelemmel az alperes az **AGRO-HARTA Szolgáltató, Kereskedelmi és Termelő Zrt.** (6326 Harta, Széchenyi u. 18.) felperes által ellene megindított perben 16.Gf.40.488/2015/4. sorszámú meghozott ítéletével (a továbbiakban: „Ítélet”) szemben kért felülvizsgálatot. A Kúriai Ítélet az Ítélet hatályon kívül helyezte, az elsőfokú bíróság, azaz a Fővárosi Törvényszék ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította.

A Kúria Ítéletet 2017. január 25. napján vettük kézhez, a 2017. március 14. napján kelt, aT. Alkotmánybírósághoz 2017. április 03. napján érkezett indítványunkat tehát az Abtv. 30. § (1) bekezdésében rögzített hatvan napos határidőn belül terjesztettük elő. Jogorvoslati jog nem áll rendelkezésünkre, ugyanis a Pp. 271. § (1) e) alapján nincs helye felülvizsgálatnak, ha a határozatot a Kúria hozta. Rendes jogorvoslat pedig a Kúria döntésével nem állt és nem is áll rendelkezésünkre.

Alkotmányjogi panasszal megtámadható a Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott olyan döntése is, mely a jogerős határozatot megváltoztatja és a törvénynek megfelelő új határozatot hoz. A Kúriai Ítélet tehát ennek a kritériumnak is megfelel, így alkotmányjogi panasz iránti indítvánnyal kérhető a megsemmisítése.

2. Az Alaptörvényben biztosított jogok megnevezése, amelyeket a Kúriai Ítélet sért:

- (i) az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslathoz való jog;
- (ii) az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tulajdonhoz való jog;
- (iii) az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tisztességes tárgyaláshoz való jog.

(i) Az Indítványozó által az alperessel szemben kezdeményezett peres eljárás során sem az ítéletek mint érdemi döntések, sem a döntést előkészítő bírósági eljárások során meghozott végzések, a tárgyalásokon a bíróság végzéseken és ítéleteken kívüli felhívásai egyáltalán nem vonták kétségbe az Indítványozó jogutódlását. A Kúriai Ítélet ennek ellenére megállapította az 5. oldalon az első bekezdésben, hogy az Indítványozó jogutódi minősége kétséges. Az Indítványozó jogorvoslati jogát megsértve anélkül kérdőjelezte meg a jogutódi minőséget a Kúria, hogy:

- korábban bármelyik döntésben az eljárás során az Indítványozó jogutódi minőségének kétsége felmerült volna és az Indítványozó *jogorvoslattal* élhetett volna e döntéssel szemben;
- bizonyítási teherként osztotta volna ki bármelyik bíróság a felekre, hogy bizonyítandó a jogutódlás fennállása, illetve fenn nem állása.

A 12/2015. (V. 14.) AB határozat alapján a „jogorvoslathoz való jog olyan alkotmányos alapjog, amely tárgyat tekintve a bírói, illetőleg a hatósági (más közigazgatási) döntésekre terjed ki, tartalmát tekintve pedig azt kívánja meg, hogy valamennyi, az érintett jogát vagy jogos érdekét (helyzetét) érdemben befolyásoló érdemi határozat felülvizsgálata érdekében legyen lehetőség más szervhez, vagy azonos szerv magasabb fórumához fordulni. A jogorvoslathoz való jog törvényben meghatározottak szerint gyakorolható, ezért az egyes eljárásokban eltérő szabályozás lehetséges.” Az Alaptörvény megköveteli, hogy a jogorvoslati jog nyújtotta jogvédelem hatékony legyen, vagyis ténylegesen érvényesüljön és képes legyen a döntés által okozott sérelem orvoslására.

(ii) Kérelmünk indokolásaként az alábbiakat adjuk elő abban a körben, hogy miért sértette a Kúriai Ítélet a tulajdonhoz való jogot. Megjegyezzük, hogy ezek a jogsértések kimerítik álláspontunk szerint a tisztességes tárgyaláshoz való jogot is, ennek az utóbbi alaptörvénybeli jognak a megsértésével kapcsolatos előadásainkat (iii) alatt részletezzük, egyelőre a *jogutódlás* kérdéskör Kúria általi téves kezelését a tulajdonhoz való alapjog szempontjából közelítjük meg az alábbiakban.

A Kúriai Ítélet (13) bekezdésében a Kúria kétségesse nyilvánítja az AGRO-HARTA Szolgáltató, Kereskedelmi és Termelő Zrt. jogutódi minőségét. Mindezt annak ellenére teszi, hogy a Kúriai Ítélet meghozatalát megelőző alapeljárásban, ill. az azt követő megismételt eljárásban (amikor tehát az Ítéletablai Ítélet is született) az eljárás során senki sem vonta kétségbe, hogy az AGRO-HARTA Szolgáltató, Kereskedelmi és Termelő Zrt. – a perbeli ingatlanok tsz. földhasználati joga vonatkozásában – a jogelőd termelőszövetkezet jogutódja. Hangsúlyozzuk, hogy még a felülvizsgálati kérelemben sem tett utalást sem arra alperes, hogy kétségesnek tartaná a jogutódlás megtörténtét.

A Kúriai álláspont, miszerint az AGRO-HARTA Zrt. nem jogutóda a Hartai Lenin Mezőgazdasági Termelőszövetkezetnek, nem helytálló.

A Kúriai Ítélet a (13) bekezdésben szereplő állításokkal szemben jogerős és semmilyen perorvoslattal nem támadott, alábbi bírósági ítélettel tudjuk igazolni, hogy a felperes a Lenin Mgtsz. jogutódja.

2011. 12.02. napján kelt *Bács-Kiskun Megyei Bíróság 16.K.21.731/2011/12. számú* ítéletében (2. oldal) egyértelműen megállapította, hogy az AGRO-HARTA Zrt. jogutód. „ ***A Felperesi gazdálkodó szervezet a Hartai Lenin Mezőgazdasági Termelőszövetkezet jogutóda.***” A Bács-Kiskun Megyei Bíróság előbbi ítéletét csatoltuk a keresetlevélhez F/3. sz. alatt, a megismételt elsőfokú eljárásban a Fővárosi Törvényszék az ítélet 4. oldalán a 3. bekezdésben hivatkozott is rá.

A 2012. 02. 10. napján kelt Kalocsai Körzeti Földhivatal 31254/2/2012. számú határozata tartalmazza, hogy a LENIN MGTSZ. termelőszövetkezeti földhasználati jogot az eredeti ingatlan-nyilvántartási állapot helyreállítása jogcímén visszajegyezte, **tekintettel a fentiekben említett Bács-Kiskun Megyei Bíróság 16.K.21.731/2011/12. számú ítéletére.**

A Fővárosi Törvényszék 2015.07.08. kelt 30.G.40.951/2015/13. számú ítélete elrendelte a felperes földhasználati jogának eredeti állapotban történő visszaállítását, téves bejegyzés kiigazítása jogcímén.

A Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.488/2015/4. számú ítélete a Fővárosi Törvényszék 30.G.40.951/2015/13. számú ítéletét **helybenhagyta.**

Az indokolás tartalmazta, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás **lényege szerint felperesi jogelőd a Lenin Mgtsz.** földrendezés jogcímén bejegyzett földhasználati joggal rendelkezett a Kiskunsági Nemzeti Park területén lévő Harta. [REDACTED] helyrajzi számú ingatlanokra vonatkozóan.

A Kúriai Ítélet (13) pontjában szereplő azon állítás, amely szerint a jogutód nélkül megszűnt tsz. volt a földhasználati jog jogosultja a tulajdoni lap másolatok alapján, és ez is az AGRO-HARTA Zrt. jogutódlása ellen szól, nyilvánvalóan téves. Nem a földhivatali „átjegyzéssel” jön létre a jogutódlás, amennyiben a földhivatal hozott volna határozatot arról, hogy immár nem a Lenin Mgtsz., hanem az AGRO-HARTA Zrt. a tsz. földhasználati jogosult, csak deklarálta volna a fenti bírósági ítéletben foglalt jogutódlást, és nem a bejegyzés konstitutív hatályával jött volna létre a jogutód AGRO-HARTA Zrt. földhasználati joga.

A Kúriai Ítélet 5. oldalának 1. bekezdésében foglalt érv, miszerint a felperes jogutódlása ellen szól a 0287/11 hrsz.-ú ingatlanra vonatkozó részaránykiadás is, szintén nyilvánvalóan téves. A Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatósága a [REDACTED] termőföld vételárát az Indítványozó bankszámlájára és nem az AGRO-HARTA Termelő Kereskedelmi és Szolgáltató Szövetkezet bankszámlájára utalta. Az 1999. szeptemberében történt banki tranzakciókról csatoljuk az AGRO-HARTA Rt. főkönyvi kivonatát. A Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatósága azért az Indítványozónak fizette a vételárát, mert evidens volt a Kiskunsági Nemzeti Park előtt, hogy az Indítványozó a tulajdoni lapon megjelenő tsz. jogutódja. 42.595.000 Ft vételárát utalt át a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatósága a szintén mellékelt, 1999. július 02. napján kelt adásvételi szerződés alapján és az eredeti állapot visszaállítására azért került sor, mert a 0287/10 és 0287/9 hrsz.-ú ingatlanok tévesen kerültek az adásvételi szerződésbe. Ez a két ingatlan a Kúria által is hivatkozott 0287/11 hrsz.-ú ingatlan helyett került az adásvételi szerződésbe.

Az adásvételi szerződést az AGRO-HARTA Szövetkezet írta alá 1999. július 02. napján.

Ekkor még az Indítványozó nem volt bejegyezve, mert arra csak 1999. július 16-án került sor.

Az adásvételi szerződésben tehát még az AGRO-HARTA Szövetkezet szerepelt. Az adásvételi szerződés végrehajtása során a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatósága már az Indítványozónak fizetett, nyilvánvalóan azért, mert az Indítványozó volt a jogutódja az AGRO-HARTA Szövetkezetnek. Amennyiben nem így lett volna, az AGRO-HARTA Szövetkezetnek utalta volna a vételárát a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság.

A Kúriai Ítélet által hivatkozott részaránykiadást a földkiadó bizottság lefolytatta a 0287/11 hrsz.-ú ingatlanra vonatkozóan, de ezt a tévedést korrigálta a földhivatal az eredeti állapot

visszaállításával és a [REDACTED] hrsz-ú ingatlan helyett más földterületet adott ki a különlapon nyilvántartott tulajdonosoknak.

A Kúriai ítélet 5. oldalán a (14) pontban a tsz. földhasználati joggal kapcsolatosan rögzíti, hogy az csak termelészövetkezetet illethet, ezért Indítványozó igénye nem lehetett alapos. Amennyiben elfogadnánk a Kúria érvelését, elismernénk azt, hogy a tsz. földhasználati jog a jogszabályi változások miatt időközben egy joggá vált, amely még eredeti állapot helyreállítása címén sem jegyezhető vissza az ingatlan-nyilvántartásba. Ebben az esetben, amennyiben egy időközben „inaktív” vált jogintézmény felszámolása miatt a jogintézmény jogosultját nem kell ezért semmilyen formában kárpótolni, akkor az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt és jelen panasz ezen (ii) pontjában kifejtett tulajdonhoz való jog sérelme szenvedne nagyon súlyosan csorbát. Megjegyezzük, hogy ha pl. tsz. földhasználati jogot nem is lehetne bejegyezni még eredeti állapot visszaállítása címén sem, akkor is van mód a tsz. földhasználati jog hatályos jogrendszerben meglévő jogintézmény alkalmazásának. Ez a jogintézmény a hasznélvezeti jog. A tsz. földhasználati jog „szerepét” átvevő hasznélvezeti jog gyakorlati alkalmazására csatoljuk a földhasználati nyilvántartási lapját a per tárgyát képező Harta külterület 0310/4 hrsz-ú ingatlanra vonatkozóan a földhasználati bejelentési adatlapot és a földhasználati lapot.

A jogutódlást támasztja alá a mellékelt, a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Nyugdíjbiztosítási Igazgatóságától származó 2015. február 04. napján kelt határozat, amely alátámasztja, hogy az Indítványozó a társadalombiztosítási fizetési kötelezettségek szempontjából is a Lenin Mgtsz. jogutódja, ugyanis a 14B 6007/83. sz. fizetési meghagyás alapján egy olyan volt tsz.-foglalkoztatott után térít az Indítványozó mai napig társadalombiztosítási ellátást, amely tsz. foglalkoztatott ügyében a fizetési meghagyás 1983-ban került kibocsátásra. A Magyar Állam közigazgatási szerve, a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal – és ezzel maga a Magyar Állam és a tb-térítést az Indítványozótól befogadó Magyar Államkincstár – tehát a Lenin Mgtsz. jogutódjának tartja az Indítványozót.

A jogutódlást teljesen alaptalanul vonta kétségbe a Kúria a fenti érveink alapján.

A jogutódlást a per során teljesen egyformán kezelték a bíróságok: jogutódnak tekintették az Indítványozót, ezt az alábbiakkal igazoljuk.

Az első eljárásban eljáró Fővárosi Törvényszék a 2. oldalon a 2. bekezdésben rögzíti, hogy a felperes törölt Lenin mgtsz. jogutódja.

Az első eljárásban eljáró Ítéltábla a végzésében, amelyben megismételt eljárást írt elő, a 3. oldalon a harmadik bekezdésben rögzíti, hogy a felperes jogelődje a Lenin Mgtsz., eszerint kell lefolytatni a megismételt eljárást. A megismételt eljárásban elsőfokon eljáró Fővárosi Törvényszék kötve volt ehhez az ítéltáblai iránymutatáshoz, amely egyértelműen kimondta az Indítványozó jogutódi minőségét.

A megismételt eljárásban első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék ítéletének 2. oldala tartalmazza a 7. bekezdésében, hogy a felperes jogelődje a Lenin Mgtsz.

A megismételt eljárásban az Ítélet az 1. oldalon tartalmazza, hogy a Lenin Mgtsz. a felperes jogelődje volt.

A tulajdonhoz való joga nem csak az Indítványozónak, hanem több mint 500 részaránytulajdonosnak is sérült. Az ő neveiket mellékeljük, érintettségüket az alábbiakban foglaljuk össze. Az Indítványozó úgy kapcsolódik a részarány-tulajdonosok szerepéhez, hogy az AGRO-HARTA Szövetkezet által a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatósággal 1999. július 02. napján aláírt, fent hivatkozott adásvételi szerződéshez hasonlóan az Indítványozó volt kijelölve az adásvételi szerződések megkötésére. A vételár a vevő Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóságtól az Indítványozó számlájára érkezett volna és ő számolt volna el az ún. részaránytulajdonosokkal, a vételárat a részarány-tulajdonosok az Indítványozótól kapták volna meg.

A Kúriai Ítéletnek a jogutódlással kapcsolatos, fent részletesen bemutatott iratellenes és súlyosan téves megállapításait nemcsak tartalmilag, hanem alkotmányossági szempontból is támadja az Indítványozó. Alkotmányjogi kérdéseket a nyilvánvaló jogutódi minőségünk teljes mellőzése azért vet fel, mert az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésébe foglalt tulajdonhoz való joga sérült az Indítványozónak: a tulajdonhoz való jog értelmezése körében az Alkotmánybíróság egyes vagyoni jogok biztosítását is tulajdoni védelem alá helyezte, ugyanis már viszonylag korán, 1992-ben kimondta, hogy a tulajdonhoz való jog védelme nemcsak a tulajdonjog, hanem az azzal összefüggő minden vagyoni jog biztosítására vonatkozik [17/1992. (III. 30.) AB határozat, ABH 1992, 104, 108.]. A tsz. földhasználati jog egyértelműen összefügg a tulajdonjoggal, többek között az 1999. július 02. napján kelt adásvételi szerződéssel, amelyre a jelen panasz 3. oldalán hivatkoztunk, ezt igazoltuk. Tulajdonjoghoz hasonló abban az értelemben is a tsz. földhasználati jog, hogy tsz. földhasználati jogánál fogva eladta az Indítványozó jogelődje a tsz. földhasználati jogával érintett ingatlant.

Az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésébe foglalt tulajdonhoz való joggal összefüggésben továbbá előadjuk, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében a tulajdonhoz való jog a már megszerzett tulajdon mellett a tulajdoni várományokat is védi. Ennek megfelelően kiterjed a tulajdonjogi védelem tehát a várományaikra is azoknak az ún. részarány-tulajdonosoknak is, akik tulajdonjoggal rendelkeztek a Kúriai Ítélettel érintett Harta, [REDACTED] helyrajzi számú ingatlanok tekintetében. A részarány-tulajdonosok tulajdonjoga ún. különlapon volt nyilvántartva. A részarány-tulajdonosoknak ez a speciális, a tulajdoni lap II. részén meg nem jelenő, különlapon feltüntetett tulajdonjoga a földkiadási eljárások eredményeként lett volna „konkretizálva”, azaz pusztá aranykorona-érték helyett m2-ben is meghatározott és térképen is megfelelően megjelölt földterülethez jutottak volna a részarány-tulajdonosok. A Kúriai Ítélet a Magyar Államot tulajdonhoz juttatta olyan földekre vonatkozóan, amelyekre vonatkozóan más személyek rendelkeztek tulajdonjoggal, és tulajdonjuk elvonása ellen semmilyen fórumon nem tudtak védekezni.

(iii) A tisztességes eljáráshoz való jog súlyosan sérült: nem is volt olyan alperesi előadás, amelyet a Kúria elfogadott volna és a Kúriai Ítéletben hivatkozott volna rá. A Kúriai Ítélet ezzel szemben teljesen váratlanul, egyfajta „meglepetés”-ítéletként érte az Indítványozót, mert olyan kérdéseket tett az eljárás tárgyává, amelyekre Indítványozónak nem volt lehetősége reflektálni, csak a jelen panaszban tudjuk ezt először megtenni. A Kúria jogsértéseivel a bíróság előtti egyenlőség elvébe ütköző módon járt el.

Az Indítványozó tisztességes eljáráshoz való jogát a Kúria megsértette, ugyanis a Pp. 275. § (2) bekezdés alapján „a Kúria a jogerős határozatot csak a *felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között* vizsgálhatja felül, kivéve, ha a pert hivatalból megszünteti, vagy ha a határozatot hozó bíróság nem volt szabályszerűen megalakítva, illetve a határozat meghozatalában olyan bíró vett részt, akivel szemben a törvény értelmében kizáró ok áll fenn.” A felülvizsgálati kérelemben nem volt még utalás se arra, ahogy azt a (ii) pontban is kifejtettük, hogy az indítványozó nem jogutódja a Lenin Mgtsz.-nek. A jogorvoslathoz való jog tartalmába álláspontunk szerint az is beletartozik, hogy egy megismételt eljárásban született, az elsőfokú ítéletet helybenhagyó Ítéletábrlai Ítélet elleni rendkívüli jogorvoslat kereteit ne lépje túl úgy a Kúria, ahogy azt a Kúriai Ítélettel megtette.

A tisztességes eljáráshoz való jog sérelmével kapcsolatos alkotmányjogi érveket az alábbiakban fejtjük ki.

A tisztességes eljáráshoz való jog immanens eleme a fegyveregyenlőség, a perbeli egyenlőség elve.

A perbeli egyenlőségen alapuló eljárást - az *auditatur et altera pars* elvének modern értelmezéseképpen – az Alkotmánybíróság értelmezésében az azonos eljárási jogokkal és kötelezettségekkel, tehát azonos „fegyverekkel való rendelkezés teremti meg. Szükséges tehát, hogy a *törvény előtt a bizonyítás módja mindenki számára azonos legyen*, ahogy azt az Alkotmánybíróság a 44/1991. (VIII.28.) számú alkotmánybírósági határozatban is kimondta. A bizonyításnak a jelen esetben még a lehetősége sem illette meg az Indítványozót, nem került az Indítványozó abba a helyzetbe, hogy megkísérelhesse bizonyítani jogutódi minőségét, mivel következetesen a jogutódi minőség mellett foglaltak az eljáró bíróságok állást. A jelen panasz az első lehetőség arra, hogy a jogutódlásra vonatkozó bizonyítékokat előadja az Indítványozó.

Az 1976. évi 8. törvényerejű rendelettel kihirdetett az Egyesült Nemzetek Közgyűlése XXI. ülészakán, 1966. december 16-án elfogadott Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányában Magyarország kötelezte magát arra, hogy tiszteletben tartja a 14. cikkben foglalt rendelkezést, amely szerint a bíróság előtt mindenki egyenlő és mindenkinek joga van ahhoz, hogy valamely perben a jogait és kötelezéseit a törvény által felállított független és pártatlan bíróság igazságos és nyilvános tárgyaláson bírálja el, valamint a 26. cikkben foglalt rendelkezést, amely szerint a törvény előtt minden személy egyenlő.

„A peres felek egyenjogúsága elvének legfontosabb polgári eljárási vetülete az eljárás kontradiktórius, vagyis kétoldalú meghallgatási kötelezettségen nyugvó elve, amely a bíróság oldaláról nézve kötelezettség, a felek oldaláról nézve jog. A bíróság tehát nem dönthet anélkül, hogy előbb meg ne hallgatta volna mindkét felet, vagy legalább lehetőséget ne nyújtott volna nekik álláspontjuk, védekezésük, okfejtésük előterjesztésére.” (Kiss Daisy: A fair eljárás, In: A magyar polgári eljárásjog a kilencvenes években és az EU jogharmonizáció, szerk.: Papp Zsuzsanna, Budapest, ELTE Eötvös Kiadó, 2003, 127.)

Az Alkotmánybíróság a 7/2013. (III. 1.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh.) megállapította, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt szabály értelmezésekor - az Alkotmánnyal fennálló tartalmi és kontextuális egyezés okán - irányadónak tekinti a tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joggal kapcsolatban kimunkált korábbi alkotmánybírósági gyakorlatot.

Az Abh.-ban foglaltak szerint: "[...] az Alkotmánybíróság által vizsgált, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossgal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, **a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket**, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket" (Abh., Indokolás [34]).

Szintén az Abh. állapította meg, hogy az Abh.-val érintett esetben tehát az ítéletekben felhívott jogszabályokból - illetve ezáltal az ítéleti indokolásból - a jogértelmezés általános szabályainak megtartása mellett nem következnek az indítványozót marasztaló bírói döntések, *így azok - az Abh. idézett megállapítására is tekintettel - sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből levezetett indokolási kötelezettséget, amely a Kúriai Ítélet alaptörvény-ellenességét eredményezi.* Az Indítványozó ügyében még csak jogszabályt sem hívott fel a Kúria, amikor megállapította, hogy az Indítványozó nem minősül jogutódnak.

Az indokolási kötelezettségét a Kúria egyértelműen megszegte: Nem indokolta meg, hogy miért nem tartja jogutódnak, és a „visszajegyzésre” jogosultnak az Indítványozót. Csupán „kétségesnek” minősítette az Indítványozó jogutódi minőségét. A visszajegyzési, törlési igényt alaptalannak találta a Kúria, és ezért érdemben nem is vizsgálta a törlési igényt, ezt állapítja meg a Kúriai Ítélet a (14) pontban. Anélkül állapította meg tehát az alaptalanságot a Kúria, hogy kimondta volna: nem jogutódja a szövetkezetnek az Indítványozó. Az indokolási kötelezettségét tehát megsértette a Kúria, mert tényszerűen, tényállítást leírva nem indokolta az Indítványozó igényének érdemi vizsgálat nélküli elutasítását. Egyértelműen alaptalannak ítélte meg az Indítványozó igényét a Kúria, anélkül, hogy bármilyen tényállítással megindokolta volna ezt. Az, hogy a Kúria szerint kétséges a jogutódi minőség, nem tényállítás. Kétséget kizáróan, egyértelműen egy tényállítás valóságtartalmát lehet eldönteni: jogutódja-e a törlési, visszajegyzési igény szempontjából az Indítványozó a szövetkezetnek, vagy sem. Az, hogy „kétséges” a jogutódi minősége, jogilag értelmezhetetlen. Különösen úgy, hogy – mint azt már hangsúlyoztuk - az eljáró bíróságok következetesen hangsúlyozták, hogy az Indítványozó a szövetkezet jogutódja.

Az Alkotmánybíróság ezúton is hangsúlyozta az Abh.-ban: polgári ügyekben a tényállás megállapítása, a bizonyítékoknak a Pp. 206. § (1) bekezdés szerinti mérlegelése, a jogszabályok értelmezése a bíróságok feladata.

Az Abtv. 29. §-a értelmében az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. A fenti törvényi feltételek vagylagosak, bármelyik törvényi feltétel fennállta megalapozhatja a fenti törvényi rendelkezésnek való megfelelést. Az indokolási kötelezettség

súlyos megsértése, és az indokolásnak a világos okfejtés helyett egy feltételezésre „cserélése” a Kúriai Ítéletet érdemben befolyásolóan Alaptörvény-ellenes.

Ahogy a (ii) pont 2. bekezdésében, a jogutódlás kérdéskör téves kezelésének bemutatásánál azt kifejtettük, a Bács-Kiskun Megyei Bíróság a 2011.12.02. napján kelt 16.K.21.731/2011/12. számú ítéletében a 2. oldalon egyértelműen megállapította, hogy az AGRO-HARTA Zrt. jogutód. „ *A Felperesi gazdálkodó szervezet a Hartai Lenin Mezőgazdasági Termelőszövetkezet jogutóda.*” A Bács-Kiskun Megyei Bíróság előbbi ítéletét csatoltuk a keresetlevélhez F/3. sz. alatt, a megismételt elsőfokú eljárásban a Fővárosi Törvényszék az ítélet 4. oldalán a 3. bekezdésben hivatkozott is rá.

A tisztességes eljáráshoz való jog sérelme szempontjából azért is súlyosan téves a Kúria döntése, mert a Pp. 229. § 1) értelmében „A keresettel érvényesített jog tárgyában hozott ítélet jogereje kizárja, hogy ugyanabból a tényalapról származó ugyanazon jog iránt ugyanazok a felek - ideértve azok jogutódait is - egymás ellen új keresetet indíthassanak, vagy az ítéletben már elbírált jogot egymással szemben egyébként vitássá tehessék (anyagi jogerő).” Az idézett Pp.-beli jogszabályhoz fűzött kommentár alapján „a bíróságok a későbbi döntésüknél a jogerős ítéletet alapul venni kötelesek.” A bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség valósult meg azáltal, hogy a Kúria az ítélt dologgal szemben döntött.

A Bács-Kiskun Megyei Bíróság ítélete elleni fellebbezés lehetősége a Pp. 340. § (1) bekezdés alapján kizárt volt. Az ítélet tehát anyagi jogerővel bírt és bír jelenleg is. A jogerő alanyi terjedelme azoknak a személyeknek a körére vonatkozik, akikre az ítélet anyagi jogereje kiterjed. A Bács-Kiskun Megyei Bíróság előtt az Indítványozó a Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Földhivatala ellen indított keresetet. A kereset tárgya ingatlan-nyilvántartási ügyben hozott határozat bírósági felülvizsgálata volt, és az ítélet a 290 hrsz-ú hartai termőföldre vonatkozóan éppen a Magyar Állam tulajdonjogát az Ámt. 25/A § (1) alapján bejegyző földhivatali határozatot helyezte hatályon kívül. A ténybeli alap tehát teljesen azonos volt a Bács-Kiskun Megyei Bíróság előtti perben és a jelen panasszal Kúriai Ítélettel érintett perben. Az anyagi jogerő terjedelmének további vizsgálatánál a joggyakorlat kiterjedhet annak vizsgálatára is, hogy az ítélet meghozatala után merültek-e fel újabb tények, amelyek alapján az ítélettel kialakított jogviszony újbóli rendezését vagy elbírálását lehet kérni. Ilyen új tény nem merült fel. Az Indítványozó jogutódlása a jelen panasz ii) pontja alatt részletesen kifejtett érveinken nyugszik. A Kúriai Ítélet alapjául szolgáló eljárásban a Bács-Kiskun Megyei Bíróság ítéletének csatolásával teljeskörűen bizonyítottuk az Indítványozó jogutódlási minőségét. A Bács-Kiskun Megyei Bíróság ítélete olyan jogi tényeken nyugszik, amelyek a Kúriai Ítélet alapjául szolgáló eljárás előtt keletkeztek, a Bács-Kiskun Megyei Bíróság ítélete ugyanis 2011. december 02. napján született, évekkel a Kúria által megváltoztatott ítélet meghozatala előtt.

3. A 2. ponton belül a fenti (i)-(ii)-(iii) pontokban tehát azt részleteztük, hogy a Kúriai Ítélet miért ütközik az *Alaptörvénybe*.

Az alábbiakban foglaljuk össze a Kúriai Ítéletnek az *Alaptörvényen kívüli*, polgári eljárásjogi szabálytalanságait. A Kúria eljárása nem csupán az (i) pontban felhívott Pp. 275. § (2) bekezdésébe ütközik, hanem ellentétes a Pp. 206. § (1) bekezdésével, valamint összeegyeztethetetlen a Pp.-ben foglalt rendelkezési elvvel és a perbeli esélyegyenlőség

elvével. Az Indítványozó jogutódlásának kétségbe vonása nyilvánvalóan iratellenesen és az előbbi kettő alapelvbe ütközően történt.

Hivatkozunk arra az ellentmondásra is, ami az alapeljáráshoz képest semmilyen nívumot nem tartalmazó felülvizsgálati kérelem és a Kúriai Ítélet (7) és (14) pontja között áll fenn. A felülvizsgálati kérelmet benyújtó alperes arra hivatkozott, hogy nem tekinthetőek a perbeli földek az Indítványozó *vagyonának*, ezt az alperesi hivatkozást a Kúriai Ítélet (7) pontja is kiemelte. A Kúriai Ítélet (14) pontja viszont a termelőszövetkezeti földhasználati joggal kapcsolatos rendelkezések körében kifejti, hogy az 1967. évi IV. törvény, majd az 1987. évi I. törvény a tulajdonjoggal gyakorlatilag azonos jogállást biztosított a jogosult tsz. számára, a tsz. el is idegeníthette a földeket.

Kijelenthető, hogy a Kúriai Ítélet nemcsak túlterjeszkedett a fellebbezést szó szerint idéző felülvizsgálati kérelmen, hanem gyakorlatilag annak állításaival ellentétesen született meg a kirívóan jogsértő döntés a Kúria részéről, ami szintén a rendelkezési elvbe ütközik.

Végül az alábbiakban foglaljuk össze a Kúriai Ítélettel sértett összes jogszabályhelyet.

Pp. 1. §-a,
Pp. 3. § (1) bekezdése,
Pp. 206. § (1) bekezdése,
Pp. 229. § (1) bekezdése,
Pp. 275. § (2) bekezdése,
az Alaptörvény XIII. cikkének (1) bekezdése,
az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdése,
az Alaptörvény XXVIII. cikkének (7) bekezdése.

A jelen panasz indítványban megjelölt felek között nincs folyamatban felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt, továbbá egyik fél sem kezdeményezett perújítást az ügyben.

Budapest, 2017. április 28.

ZOMBORI ÜGYVÉDI IRODA
DR. ZOMBORI ZOLTÁN ÜGYVÉD
1074 Budapest, Dohány u. 14.
Tel.: +36 1 492 0382

AGRO-HARTA Szolgáltató, Kereskedelmi és Termelő Zrt.
Indítványozó
képviseli:

